

P O S U D E K
oponenta rigorózní práce

Jméno a příjmení studenta: Mgr. Barbora Vráblová

Název práce: Ochrana osobnosti pacienta v kontextu poskytování zdravotních služeb

Jméno a příjmení oponenta: Doc. JUDr. PhDr. David Elischer, Ph.D.

1. Formulace cílů, metodika zpracování práce a aktuálnost tématu:

Autorka zvolila velmi aktuální fenomén, jímž je ochrana osobnosti pacienta se zvláštním zřetelem k poskytování zdravotních služeb, a to i s ohledem na změny přinášené rekonstrukcí soukromého práva. Jde o téma, které právem zasluhuje zvýšenou pozornost odborné veřejnosti, jak o tom svědčí i proběhlé diskuse v odborných periodikách (Telec, Kmec, Holčapek, Vojtek, Doležal, Šustek a další). Autorka v úvodu své práce vymezuje její cíle (analyticko-komparativní) a klade si otázky, na které se snaží svou prací nalézt odpověď. Vlastní metody práce a přístupu nejsou v úvodu zřetelně naznačeny, avšak z práce samotné je patrné, že autorka zvolila analyticko-deskriptivní přístup, který kombinuje s evaluací judikatury, aby nakonec dospěla k obecnějšímu poznatku (tj. k určité syntéze, kupř. u problematiky zásahů do osobnosti nezletilých, omezeně svéprávných, k vymezení práva na informace atp.). V tomto ohledu autorka prokázala schopnost určitého nadhledu nad zákonným textem, projevila znalost aktuální judikatury (třebaže nikoli veškeré), kterou kriticky analyzuje a vyhodnocuje. Svou prací se dotkla hned několika velmi diskutovaných problémů souvisejících s platnou právní úpravou ochrany osobnosti, jakož i civilní odpovědnosti za újmu. V práci nebyla využita komparace s jiným právním řádem ani cizojazyčná literatura. Za přínosné pokládám pasáže věnované rozboru problematiky pitev, postmortální ochrany a nakládání s částmi lidského těla a souvisejících otázek, zejména rozbor možných způsobů ochrany osobnosti *in concreto* podle platného práva.

2. Logická struktura a členění rigorózní práce:

Text (144 stran včetně úvodu a závěru) je celkově přehledně a jasně členěn, jeho struktura je logická, jednotlivé výklady na sebe souvisle navazují. I další vnitřní členění odpovídá klasickým doktrinárním přístupům, zejména je respektováno předepsané členění pro odborný text, tj. úvod do problematiky, shrnutí dosavadního stavu poznání a odborné diskuse nad problémem, stručný rozbor judikatury a další teoretická východiska, nakonec závěr a úvahy *de lege ferenda*. Práce je rozdělena v zásadě do 10 kapitol, kdy prvních šest z nich usilují o stručnou základní charakteristiku přirozených, resp. osobnostních práv z obecného pohledu a plní spíše roli propedeutickou (zejm. pojednání o vymezení konceptu a vývoje právní úpravy, přiblížení specifik § 19 a 81 OZ 2012, vymezení základních osobnostních statků, předmětu ochrany, právní prostředky ochrany atd.). Sedmá kapitola se celistvě věnuje problematice práva na tělesnou a duševní integritu, kolizím s dalšími právy a analyzuje účinnou českou právní úpravu. Kapitola osmá se věnuje problematice ochrany osobnosti člověka převzatého do zdravotnického zařízení bez jeho souhlasu (zkoumá jak soukromoprávní tak veřejnoprávní prostředky ochrany). Devátá kapitola pojednává o způsobech ochrany při nakládání s částmi lidského těla. Další část je věnována ochraně lidského těla po smrti. Od strany 51 do strany 100 jde o převzatou část obhájené diplomové práce autorky.

3. Rozsah a úroveň použitých zdrojů a práce s nimi, bibliografické citace, poznámkový aparát:

Při zpracování tématu byl použitý relativně dostatečný počet bibliografických pramenů, které autorka správně uvádí a na konkrétních místech cituje v souladu s citační normou. Poznámkový aparát je adekvátní. Výběr literatury a pramenná základna je reprezentativní a zahrnuje jak tituly aktuální právní nauky, tak publikace reflektující právní úpravu starší. Lze ocenit, že autorka neváhá konfrontovat základní názory české doktríny a odlišná stanoviska právních autorit v daném oboru, jakož i rozdílné pohledy naší a evropské judikatury (ÚS, NS, ESLP).

4. Jazyková, stylistická úroveň a formální úprava diplomové práce

Jazyková i stylistická úroveň práce velmi dobrá. V práci jsem neshledal žádných podstatných gramatických chyb ani stylistických nedostatků. S právní terminologií je pracováno správně.

5. Formulace vlastních závěrů (práce s judikaturou, úvahy de lege ferenda)

Práce předkládá řadu názorů a závěrů, což je ocenitelné zejména při vymezení vztahu mezi jednotlivými úpravami, jež dopadají na zkoumanou problematiku.

Autorka by se mohla u ústní obhajoby vedle výše naznačeného blíže vyjádřit k:

- Problematicke zásahů do tělesné integrity nezletilých a naznačit případná zahraniční řešení
- Otázce provádění zdravotních pitev dle současné úpravy
- otázka povinné vakcinace a souvislostem s ochranou osobnosti - zamyšlení nad judikátem NS, jenž se týkal otázky náhrady za újmu způsobenou povinnou vakcinací (25 Cdo 3953/2014).
- Lze považovat ustanovení § 99 OZ za zákonnou licenci?
- Jak je třeba chápat ustanovení § 91 OZ o nedotknutelnosti člověka ve vztahu k zásahům do tělesné a duševní integrity dle zvláštních zákonů?
- Jak řešit vztah § 52/1 OZ a § 98 OZ k ustanovení § 33/7 ZZS?
- Objasnit soukromoprávní konotace pojmu „důvěrník“ – role, funkce a postavení institutu, a to i v právu procesním
- Co je důvodem toho, proč nelze osobě umístěné v policejní cele, ve výkonu vazby či trestu, v režimu ochranné či ústavní výchovy odebrat krev, jak uvádí na str. 134?

6. Odborná kvalita zpracování tématu rigorózní práce

Práce je po odborné stránce standardní a splňuje požadavky kvalifikační práce tohoto stupně, a to jak rozsahem, tak kvalitativní analýzou. Prokazuje autorčiny dobré znalosti vybrané hmotněprávní problematiky, jakož i souvisejících otázek a celkovou širší orientaci v citovaných oblastech a neshledal jsem v ní žádné zásadní nedostatky.

Závěr:

Předložená práce prokázala autorčinu samostatnost při zpracovávání nelehkého tématu, její schopnost zorientovat se v zákonné úpravě, doktríně a příslušné judikatuře. Práci proto doporučuji k ústní obhajobě s hodnocením „**prospěla**“.

Rigorózní práci hodnotím klasifikací: prospěla

Datum: 22. 9. 2016

Podpis oponenta rigorózní práce
Doc. JUDr. PhDr. David Elischer, Ph.D.